

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1046/2025
24.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.40/23 од 10.07.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.567/24 од 15.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.40/23 од 10.07.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.567/24 од 15.05.2025. године, у односу на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К.бр.40/23 од 10.07.2024. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 (две) године у коју му се урачунава време проведено на задржавању од 26.08.2022. године до 28.08.2022. године. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимање предмета употребљених за извршење кривичног дела и то једног путничког моторног возила са једним кључем за стартовање мотора, мобилног телефона и две СИМ картице, а који предмети су ближе означени у изреци пресуде, те је одређено да ће се наведени предмети након правноснажности пресуде предати Дирекцији за управљање одузетом имовином у Београду. Окривљени је обавезан да плати суду паушал у износу од 5.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.567/24 од 15.05.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена је пресуда Вишег суда у Врању К.бр.40/23 од 10.07.2024. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Новица Здравковић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, те због повреде одредбе члана 31. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да сходно одредби члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП преиначи пресуде Вишег суда у Врању К.бр.40/23 од 10.07.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1.бр.567/24 од 15.05.2025. године у погледу правне оцене дела тако што ће окривљеног АА огласити кривим због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ и осудити га на казну затвора у трајању од 1 (једне) године коју би окривљени сходно одредби члана 45. став 3. КЗ издржавао у просторијама у којима станује или да сходно одредби члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине наведене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Пре свега, неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА истиче да Виши јавни тужилац у Врању није овлашћени тужилац у предметном кривичном поступку, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП. Наиме, како кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. КЗ, које је окривљеном АА стављено на терет у овом кривичном поступку и за које је он правноснажно оглашен кривим, спада у групу кривичних дела за које се кривично гоњење предузима по службеној дужности од стране јавног тужиоца, те имајући при томе у виду висину запрећене казне за наведено кривично дело, то је следствено томе Виши јавни тужилац у Врању овлашћени тужилац у предметном кривичном поступку и суд није повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног у делу у којем указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд оглашавајући окривљеног АА кривим за кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. КЗ, уместо за кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ, у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе применио закон који се не може применити.

Тежи облик кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 2. Кривичног законика (Службени гласник Републике Србије, број 94/2016 од 24.11.2016. године, са ступањем на снагу дана 01.06.2017. године) чини онај ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољени прелаз границе Србије или недозвољени боравак или транзит кроз Србију. Ставом 3. члана 350. КЗ предвиђен је квалификовани облик овог кривичног дела који постоји ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољени прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава или је кријумчарен већи број лица. Радња извршења тежег облика из става 2. члана 350. КЗ састоји се у омогућавању другом да недозвољено пређе границу Републике Србије, у омогућавању да недозвољено борави у Републици Србији или у омогућавању транзита преко територије Републике Србије, при чему је за постојање овог облика кривичног дела довољно да је учинилац предузео једну од напред наведених алтернативно предвиђених радњи извршења. Радње омогућавања могу бити врло различите. По правилу, осим код радње омогућавања недозвољеног боравка пасивног субјекта у Републици Србији, радња извршења подразумева и превоз пасивног субјекта.

Имајући у виду цитиране законске одредбе члана 350. став 2. и 3. КЗ, те имајући при томе у виду чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци правноснажне првостепене пресуде у којем је наведено да је окривљени АА „дана 26.08.2022. године, на подручју Врања, у стању урачунљивости, са умишљајем, у намери да себи прибави имовинску корист у износу од 480 евра, омогућио већем броју лица недозвољен транзит кроз Србију, на тај начин што је, по претходном телефонском договору мобилним телефоном са ББ ... у своје возило ... преузео шест лица, сви из Марока, која су на недозвољен начин, без прописане дозволе и избегавајући граничну контролу, ван граничног прелаза ушли у Републику Србију ... и исте за неутврђени износ новца превозио према селу Ћуковац, где је требало да их возилом преузме ББ ради даљег њиховог недозвољеног транзита кроз Републику Србију у земље Европске Уније, којом приликом је око 20,13 часова заустављен од стране патроле СПИ Врање ..., при чему је био свестан забрањености дела и хтео његово извршење“, то, по налажењу Врховног суда, јасно и недвосмислено произилази да се у описаним радњама окривљеног АА стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја бића кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. КЗ, за које је он оптужен и правноснажно оглашен кривим. Следствено наведеном, суд је, супротно наводима браниоца окривљеног, у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе применио закон који се у конкретном случају може применити, те је кривичноправне радње окривљеног АА ближе описане у изреци правноснажне првостепене пресуде правилно правно квалификовао као кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. и члана 33. КЗ, због чега се као неосновани оцењују наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева наводи да је суд повредио одредбу члана 31. ЗКП, јер се у списима предмета не налази одлука о раздвајању

кривичног поступка према окривљеном АА у односу на окривљеног ББ и остале саизвршиоце - припаднике организоване криминалне групе према којима се кривични поступак водио пред Вишим судом у Београду, Посебно одељење за организовани криминал и завршен је закључењем споразума о признању кривичног дела и правноснажним оглашавањем окривљених кривим због кривичног дела из члана 350. став 2. у вези члана 33. КЗ, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП у вези члана 31. ЗКП. Поред тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и да другостепени суд није у образложењу другостепене одлуке оценио све жалбене наводе одбране, повреду одредбе члана 460. став 1. ЗКП.

Како из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 3) и члана 460. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Новице Здравковића, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић